

Edukacja dzieci niepełnosprawnych

Każde dziecko niepełnosprawne ma prawo do pobierania nauki we wszystkich typach szkół, biorąc pod uwagę dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do jego możliwości psychofizycznych. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach lub oddziałach integracyjnych, szkołach lub oddziałach specjalnych oraz specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych i specjalnych ośrodkach wychowawczych. Dzieci i młodzież z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi kierowane są do odpowiedniej formy kształcenia na podstawie orzeczenia wydanego przez zespoły orzekające, które działają w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych i innych poradniach specjalistycznych. Na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych zespoły orzekają o potrzebie:

- kształcenia specjalnego;
- indywidualnego nauczania dla dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły;
- zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.

W przypadku dzieci zakwalifikowanych do kształcenia specjalnego wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku powyżej 6 lat, jednak nie dłużej, niż do 10 roku życia. Rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego przez dzieci niepełnosprawne może zostać odroczone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 10 lat. Dla uczniów niepełnosprawnych stworzona jest również możliwość wydłużenia obowiązku szkolnego, jednak nie dłużej, niż do ukończenia 24 lat. Uczeń niepełnosprawny ma ponadto prawo do:

- nieodpłatnego zakwaterowania w internacie specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego;
- odpowiedniego wyposażenia i oprzyrządowania stanowiska ucznia;
- pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb, gdy poradnia psychologiczno-pedagogiczna stwierdzi u ucznia trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie wymaganiom;

- przystąpienia do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego oraz egzaminu maturalnego w formie dostosowanej do niepełnosprawności;
- zwolnienia z nauki drugiego języka obcego, w przypadku, gdy uczeń cierpi na wadę słuchu;
- wydłużenia każdego etapu edukacyjnego przynajmniej o jeden rok.

Uprawnienia ucznia niepełnosprawnego

Rodzic (opiekun) dziecka niepełnosprawnego ma prawo wyboru szkoły.

W przypadku dziecka niepełnosprawnego istnieje możliwość odroczenia momentu rozpoczęcia szkoły nie później jednak niż do 10 roku życia. Osoba niepełnosprawna może pobierać naukę do 18 roku życia - poziomie szkoły podstawowej; do 21 roku życia na poziomie szkoły gimnazjalnej oraz do 24 roku życia na poziomie szkoły średniej.

Dzieci i młodzież niepełnosprawna w pewnych wypadkach objęta zostaje kształceniem specjalnym. Wydawane jest wówczas orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym o potrzebie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych wydają zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno - pedagogicznych oraz w poradniach specjalistycznych. Zespoły funkcjonujące w poradniach psychologiczno - pedagogicznych wydają orzeczenia dla uczniów szkół i placówek mających siedzibę na terenie działania poradni. Wyjątek stanowią dzieci niewidome, słabowidzące, niesłyszące i słabo słyszące oraz autystyczne, dla których orzeczenia wydają zespoły funkcjonujące w poradniach wskazanych przez kuratora oświaty.

Dziecko ma prawo do bezpłatnego transportu i opieki w jego trakcie na zajęcia do najbliższej szkoły podstawowej, gimnazjalnej, specjalnego ośrodka szkolno wychowawczego dla dzieci i młodzieży. Dzieci i młodzież niepełnosprawna ruchowo oraz niepełnosprawna intelektualnie (stopień umiarkowany i znaczny) ma prawo do bezpłatnego dowozu na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej do 21 rok użycia.

Obowiązujące prawo daje możliwość prowadzenia nauczania indywidualnego. Może skorzystać z niego uczeń, którego stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia

uczęszczanie do szkoły. Indywidualnym nauczanie organizuje się na okres określony w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania.

Uczeń ma prawo przystąpić do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego lub zawodowego w formie uwzględniającej potrzeby psychofizyczne. Stwarza się wówczas możliwość użycia innych materiałów piśmiennych, specjalistycznego sprzętu, wydłużenia czasu egzaminu, czy pomocy ze strony nauczyciela.

Rządowy Program Pomocy Uczniom „Wyprawka Szkolna 2010”. Obejmuje pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników dla uczniów klas:

1. I - III,
2. I - III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia
3. II gimnazjalnej
4. II ogólnokształcącej muzycznej II stopnia,
5. II ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych
6. V ogólnokształcącej szkoły baletowej.

Pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym specjalnego, obejmuje się uczniów słabo widzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi w przypadku, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizujących w roku szkolnym 2010/2011 obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w szkołach dla dzieci i młodzieży, lub w ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkołach muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkołach sztuk pięknych, ogólnokształcących szkołach baletowych lub liceach plastycznych.

Uczniom niepełnosprawnym przysługuje również wsparcie materialne w postaci:

- stypendium szkolnego. Przyznawane jest ono uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej ubóstwem rodziny. Z tego

stypendium może pokryć koszt udziału w zajęciach i koszty zakupu podręczników i przyborów szkolnych.

- zasiłku szkolnego. Jest to wsparcie na wypadek przejściowej trudnej sytuacji materialnej wynikającej ze zdarzeń losowych.
- stypendium za wyniki szkolne lub za osiągnięcia sportowe przyznawane przez szkołę za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe.
- stypendium prezesa Rady Ministrów przyznawane uczniowi szkoły, której ukończenie umożliwia przyznanie świadectwa dojrzałości, otrzymał świadectwo z wyróżnieniem średnia ocen 4, 75 lub wykazuje szczególne uzdolnienia, w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy, uzyskując niej najwyższe wyniki, a w pozostałych dziedzinach wiedzy wyniki, co najmniej dobre.

Podstawa

Ustawa z dnia 7 września o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572 z późn. zm).

Na uprawnienia socjalne studenta składają się:

- stypendium socjalne, uwarunkowane trudną sytuacją materialną, przysługujące równolegle ze stypendiami naukowymi,
- stypendium za wyniki w nauce lub sporcie,
- stypendium ministra za osiągnięcia w nauce,
- stypendium za wybitne osiągnięcia sportowe

Każdy student niepełnosprawny, niezależnie od dochodów, może uzyskać stypendium specjalne, którego kwota uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności. Decyzję o wysokości przyznanego stypendium specjalnego podejmuje rektor danej uczelni. Student może otrzymywać stypendium specjalne przez cały okres studiów, również na pierwszym roku.

Podstawa

Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm).